

Op Stapel 2023-08

05 april 2023

In de rubriek Op Stapel geven de collega's van de afdeling Beleid en Belangenbehartiging kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitsel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:

GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beleid en Belangenbehartiging
Team Beleidsthema's en Onderhandelingen
Jan Fransen (wat de toelichting betreft)
jan.fransen@g-o.be

Geert Spiessens (wat het standpunt van het GO! betreft)
geert.spiessens@g-o.be

Had u graag zelf de tekst van het ontwerpdecreet of -besluit nagelezen?
Laat het weten aan:

Wim Versporten
wim.versporten@g-o.be

U kunt bij hem ook terecht met uw commentaar, opmerkingen, bedenkingen en suggesties.

In deze aflevering:

Voorontwerp van programmadecreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begrotingsaanpassing 2023.

VOORONTWERP VAN PROGRAMMADECREET HOUDENDE BEPALINGEN TOT BEGELEIDING BEGROTINGSAANPASSING 2023

1. Aanpassing aanvullende werkingsmiddelen voor centra voor volwassenenonderwijs in het kader van EVC-trajecten

Het decreet bepaalt dat de aanvullende werkingstoelage de helft van de volledige financiële bijdrage bedraagt voor een EVC-traject met het oog op het verwerven van een beroepskwalificatie of een deelkwalificatie.

2. Aanpassing asielmiddelen voor centra voor volwassenenonderwijs in het kader van zomeraanbod NT2

De centra voor volwassenenonderwijs kunnen na een voorafgaand akkoord in het bevoegde lokale comité de toegekende leraarsuren ten laste van het begrotingsjaar 2023 omzetten in werkingsmiddelen voor contractuele aanwervingen ten belope van de lesopdracht tijdens de maanden juli en augustus. Voor de omzetting geldt één leraarsuur voor 63,64 euro. Uiterlijk twee maanden na de melding aan het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen van de om te zetten leraarsuren voor de aanwerving van contractuele personeelsleden worden 80% van deze omgezette werkingsmiddelen als voorschot aan de centra uitbetaald. Het resterende saldo van 20% wordt uitbetaald uiterlijk in de loop van de maand december van het kalenderjaar 2023. Het centrum moet alle aangewende middelen bewijzen met facturen of betalingen die werden gedaan in het kader van deze contractuele aanstellingen. Niet-aangewende middelen worden na het einde van het kalenderjaar 2023 teruggestort. Daarvoor deelt het centrum het niet-aangewende bedrag mee aan de bevoegde administratie.

3. Technische correctie van het bedrag van de nascholingsmiddelen voor de centra voor volwassenenonderwijs in het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Op het moment dat het hoger beroepsonderwijs (HBO5) en de specifieke lerarenopleiding (SLO) zijn overgegaan van het volwassenenonderwijs naar het hoger onderwijs werd ook een deel van de nascholingsmiddelen mee overgedragen naar het hoger onderwijs. Het nieuwe bedrag nascholingsmiddelen voor de centra voor volwassenenonderwijs werd, als gevolg hiervan, in 2020 vastgelegd op 354.000 euro.

Er werd vastgesteld dat in het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs nog steeds het oude bedrag aan nascholingsmiddelen (418.000 euro) staat opgenomen. Dit wordt nu recht gezet.

4. Projectspecifieke DBFM en DBFM-Scholen van Vlaanderen – Overschrijding machtiging

Een toevoeging door het decreet geeft de mogelijkheid om boven de decretaal bepaalde machtiging DBFM (Design, Build, Finance, Maintain)-projecten te subsidiëren voor zover ze budgettair gecompenseerd worden op de reguliere begrotingsmachtiging.

De selectie van DBFM-projecten is gaande en deze bepaling is noodzakelijk om het maximale budget flexibel te kunnen inzetten.

5. DBFM-Scholen van Vlaanderen – Aandelenparticipatie

Het decreet maakt het mogelijk om een maximale overheidsparticipatie van 10% te nemen in het kapitaal van de DBFM-vennootschappen die in het kader van een DBFM-programma Scholen van Vlaanderen worden geselecteerd. Deze maximale overheidsparticipatie kan worden genomen in het kader van het betrekken van de particuliere belegger in de financiering van de betrokken DBFM-vennootschappen. De Vlaamse overheid kan namelijk haar overheidsparticipatie openstellen voor de particuliere belegger.

Een eerste oproep voor DBFM-scholen werd in november 2021 gelanceerd en de plaatsingsprocedure voor het zoeken naar private partijen werd in oktober 2022 gepubliceerd. Er is een rechtstreeks verband met de begroting vermits ze een rechtstreeks budgettaire impact hebben. De tweede oproep voor de projecten is in oktober 2022 gelanceerd en de selectie door de Vlaamse Regering gebeurt in 2023. Er moet hierover ook duidelijkheid zijn in het kader van de opmaak van de opdrachtdocumenten voor de plaatsingsprocedure. De bepaling met betrekking tot 10% is nodig in functie van de verdere plaatsingsprocedure in 2023.

6. DBFM-Scholen van Vlaanderen – ODII-verdeling

Hier wordt verduidelijkt dat de verdeling van de totale budgettaire investeringsruimte tussen de onderwijsnetten met het oog op de realisatie van de DBFM-programma's Scholen van Vlaanderen in principe gebeurt op basis van de toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016 betreffende codificatie. Sommige bepalingen voor het onderwijs (de zgn. OD II-verdeling), voor zover de ingediende en geselecteerde scholenbouwprojecten per onderwijsnet voormelde verdeling mogelijk maken. Deze projecten worden voor zover de verdeling zou afwijken van ODII vanaf oplevering gecompenseerd in reguliere kredieten zodat de ODII verdeling algemeen gehonoreerd blijft.

Een eerste oproep voor DBFM-scholen werd in november 2021 gelanceerd, en de plaatsingsprocedure voor het zoeken naar private partijen werd in oktober 2022 gepubliceerd. Er is een rechtstreeks verband met de begroting vermits ze een rechtstreeks budgettaire impact hebben. De tweede oproep voor de projecten is in oktober 2022 gelanceerd en de selectie door de Vlaamse Regering gebeurt in 2023. Er moet hierover ook duidelijkheid zijn in het kader van de opmaak van de opdrachtdocumenten voor de verdere plaatsingsprocedure.

7. Extra werkingsbudget voor bijkomende capaciteit voor leerlingen met een verslag

Gelet op het capaciteitstekort voor leerlingen met een verslag, IAC (individueel aangepast curriculum) verslag of OV4 (opleidingsvorm 4) verslag voor bepaalde type(s) in het basisonderwijs en combinaties van type(s) en opleidingsvorm(en) in het secundair onderwijs wordt een structurele regeling voorzien om extra werkingsbudget toe te kennen aan scholen die extra capaciteit creëren voor de doelgroepen.

Vanaf het begrotingsjaar 2023 kan de Vlaamse Regering jaarlijks per schooljaar, startend met het schooljaar 2023-2024, binnen de beschikbare begrotingskredieten een extra werkingsbudget toekennen aan gefinancierde of gesubsidieerde scholen voor gewoon en buitengewoon basisonderwijs en

secundair onderwijs die extra capaciteit inrichten voor regelmatige leerlingen met een verslag, IAC-verslag of OV4-verslag. De toekenning gebeurt onder de volgende voorwaarden:

- de scholen voor buitengewoon onderwijs richten het betreffende type of de betreffende combinatie van type en opleidingsvorm in hun aanbod in op het moment van de aanvraag;
- de scholen van het gewoon of het buitengewoon onderwijs die extra capaciteit creëren voor leerlingen met een verslag, IAC-verslag of OV4-verslag hebben per type voor het basisonderwijs en per combinatie van type en opleidingsvorm, waarbij de leerlingen per type worden samengeteld over de in aanmerking komende opleidingsvormen heen, in het secundair onderwijs, ten minste 7 regelmatige leerlingen met een verslag, IAC-verslag of OV4-verslag meer op de eerste schooldag van februari van het jaar X, startend in 2024, in vergelijking met het aantal regelmatige leerlingen met een verslag, IAC-verslag of OV4-verslag van het betreffende type op de eerste schooldag van februari van het jaar X-1. Voor het schooljaar 2023-2024 kunnen scholen extra werkingsbudget ontvangen als ze extra capaciteit creëren voor leerlingen met een verslag of, IAC-verslag van type 2 of 3 van het buitengewoon basisonderwijs en opleidingsvorm 1, type 2 of type 3 en opleidingsvorm 2, type 2 of 3 van het buitengewoon secundair onderwijs. De Vlaamse Regering bepaalt vanaf het schooljaar 2024-2025, welke types en welke combinaties van types en opleidingsvormen in aanmerking komen voor extra werkingsbudget. De Vlaamse Regering kan een prioritering tussen de types en de combinaties van types en opleidingsvormen bepalen, alsook een prioritering voor een onderwijsniveau;
- de scholen die tellen of hertellen op de eerste schooldag van oktober van het jaar X-1 komen niet in aanmerking voor extra werkingsbudget;
- de leerlingen die permanent onderwijs aan huis volgen op de eerste schooldag van februari van het jaar X kunnen niet meegeteld worden voor het bekomen van het vereiste aantal van minimum 7 bijkomende leerlingen per type of combinatie van type en opleidingsvorm in vergelijking met het aantal op de eerste schooldag van februari van het schooljaar X-1;
- de scholen dienen tegen uiterlijk 15 juni of op de eerstvolgende werkdag als 15 juni in een weekend valt, van het jaar X-1 een aanvraag in waarin de beoogde bijkomende capaciteit wordt vermeld die zal worden ingericht vanaf de eerste schooldag van september van het jaar X-1. De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap stellen daarvoor een digitaal aanvraagformulier ter beschikking;
- in voorkomend geval, worden de scholen conform de aanvraag, gerangschikt volgens de prioritering van de types en de combinaties van types en opleidingsvormen, alsook volgens de prioritering van een onderwijsniveau;
- de school is gelegen in een onderwijszone waar zich een capaciteitstekort voordoet voor leerlingen met een verslag, IAC-verslag of OV4-verslag voor de in aanmerking komende types of combinaties van types en opleidingsvormen. De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap bepalen jaarlijks voor de in aanmerking komende types of combinaties van types en opleidingsvormen een rangorde, per type, van de onderwijszones waarin zich een capaciteitstekort stelt door rekening te houden met ontbrekend of ontoereikend aanbod voor de in aanmerking komende types of combinaties van types en opleidingsvormen, op basis van de volgende criteria. Hierbij worden voor het secundair onderwijs de leerlingen per type samengeteld, over de in aanmerking komende opleidingsvormen heen:

- eerst de mismatch in absolute cijfers tussen het aantal leerlingen dat ingeschreven is in het buitengewoon onderwijs en woonachtig is in de betreffende onderwijszone (a) en het aantal leerlingen dat ingeschreven is in het buitengewoon onderwijs in een vestigingsplaats voor buitengewoon onderwijs gelegen in de betreffende onderwijszone (b), waarbij het resultaat van (b) min (a) altijd negatief moet zijn;
 - vervolgens, bij een ex aequo van a), de procentuele uitgaande pendel tussen de woonplaats en de onderwijsplaats voor de leerlingen woonachtig in de betrokken zone, waarbij een hogere pendel tot een hogere rangschikking leidt;
- binnen de gerangschikte onderwijszones worden de scholen die een aanvraag indienden op hun beurt gerangschikt op basis van het beoogde aantal bijkomende inschrijvingen in verhouding tot het absoluut tekort a), in de onderwijszone voor dat type, waarbij een school die meer extra inschrijvingen realiseert gunstiger wordt gerangschikt dan een school die minder extra inschrijvingen realiseert;
 - indien er nog te besteden werkingsbudget over is nadat alle aanvragen uit zones met tekorten gehonoreerd zijn, kunnen scholen met aanvragen uit andere onderwijszones gerangschikt worden. Deze scholen worden gerangschikt op basis van de afstand, van de vestigingsplaats waar extra inschrijvingen gerealiseerd zullen worden tot de grens van de onderwijszone met tekorten. Een school met een vestigingsplaats waar extra inschrijvingen gerealiseerd zullen worden die dichter gelegen is, wordt gunstiger gerangschikt dan een school met een vestigingsplaats die verderaf gelegen is tot de grens van de onderwijszone met tekorten. Bij een ex aequo in afstand wordt de school die meer extra leerlingen inschrijft gunstiger gerangschikt dan een school die minder extra leerlingen inschrijft.
 - scholen voor buitengewoon onderwijs kunnen slechts een aanvraag indienen voor extra capaciteit voor een type (basisonderwijs) of combinatie van type en opleidingsvorm (secundair onderwijs) als de school al een aanbod heeft voor het betreffende type of combinatie van type en opleidingsvorm.
 - De norm wordt vastgelegd van ten minste 7 regelmatige leerlingen met een verslag, IAC-verslag of OV4-verslag per type of per combinatie van type en opleidingsvorm die de school extra ingeschreven moet hebben op de eerste schooldag van februari van een bepaald schooljaar in vergelijking met het aantal leerlingen voor dat type of combinatie van type en opleidingsvorm op de eerste schooldag van februari van het schooljaar dat eraan vooraf gaat. Hierbij worden voor het secundair onderwijs de leerlingen per type samengeteld, over de in aanmerking komende opleidingsvormen heen. Bijvoorbeeld: de school kan voor het schooljaar 2023-2024 extra werkingsbudget ontvangen voor type 2 als de school op de eerste schooldag van februari 2024 ten minste 7 regelmatige leerlingen extra heeft ingeschreven, dit gaat bijvoorbeeld om 4 extra leerlingen in opleidingsvorm 1 type 2 en 3 extra leerlingen in opleidingsvorm 2 type 2 in vergelijking met de eerste schooldag van februari 2023.

De scholen die, rekening houdend met de beschikbare begrotingskredieten, gunstig gerangschikt zijn, komen in aanmerking voor extra werkingsbudget. De toewijzing van extra werkingsbudget gebeurt telkens aan de hoogst gerangschikte onderwijszone voor elk type van de hoogst gerangschikte zones tot de laagst gerangschikte zones en daarbinnen van de hoogst naar de laagst gerangschikte scholen. De scholen die niet gunstig gerangschikt zijn, krijgen een brief met de motivering waarom ze niet gunstig gerangschikt werden.

Het extra werkingsbudget bedraagt voor het schooljaar 2023-2024 18.000 euro per extra leerling met een verslag, IAC-verslag in het basisonderwijs en 24.000 euro per extra leerling met een verslag, IAC-verslag of OV4-verslag in het secundair onderwijs. Deze bedragen worden jaarlijks vermenigvuldigd met de aanpassingscoëfficiënt A, die berekend wordt conform de volgende formule:

$A = (C_x-1/C_x-2)$, waarbij:

1° C_{x-1}: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x-1;

2° C_{x-2}: de gezondheidsindex van de maand januari van het begrotingsjaar x-2.

Het extra werkingsbudget wordt aangewend voor de personeels- en werkingskosten die verbonden zijn aan de inrichting van extra capaciteit.

Een eerste schijf van 60% wordt, uiterlijk op 31 december van het jaar X-1, uitbetaald op basis van het beoogde aantal leerlingen die per type bijkomend zullen worden ingeschreven. Het saldo van maximaal 40% wordt uiterlijk op 30 juni van het jaar X uitbetaald na verificatie van het werkelijke aantal bijkomende inschrijvingen per type op de eerste schooldag van februari van het jaar X in vergelijking met de eerste schooldag van februari van het jaar X-1.

Indien het vooropgestelde minimum van 7 leerlingen niet wordt gehaald, wordt alle extra werkingsbudget teruggevorderd, behalve in geval van overmacht. Indien door overmacht het vooropgestelde minimum van 7 leerlingen niet wordt gehaald, wordt er uitbetaald voor het aantal leerlingen dat effectief extra is ingeschreven.

Indien evenveel leerlingen werden ingeschreven als vooropgesteld in de aanvraag, krijgt de school het saldo volledig uitbetaald.

Indien er meer leerlingen werden ingeschreven dan vooropgesteld in de aanvraag, wordt er uitbetaald tot het aantal leerlingen uit de aanvraag.

Indien er minder leerlingen werden ingeschreven dan vooropgesteld in de aanvraag, maar het vooropgestelde minimum van 7 leerlingen werd bereikt, wordt berekend hoeveel de school nog als saldo moet ontvangen of hoeveel er teruggevorderd wordt van de eerste schijf van 60%. De berekening gebeurt op basis van het aantal extra leerlingen dat daadwerkelijk extra werd ingeschreven.

8. Ondersteuningsbeleid voor cognitief sterk functionerende leerlingen

Vanaf het begrotingsjaar 2023 kan de Vlaamse Regering jaarlijks per schooljaar, startend met het schooljaar 2023-2024 en telkens voor een periode van maximaal vijf schooljaren, binnen de beschikbare begrotingskredieten een financiële ondersteuning toekennen:

- van maximaal 300.000 euro aan een interuniversitair expertisecentrum met wetenschappelijke kennis over het onderwijs aan cognitief sterk functionerende leerlingen;
- van maximaal 35.000 euro aan maximaal 14 ankerscholen voor gewoon basisonderwijs elk en van maximaal 45.000 euro aan maximaal 6 ankerscholen voor gewoon secundair onderwijs elk die een passend beleid en een passende onderwijspraktijk hebben uitgebouwd voor cognitief sterk functionerende leerlingen en die per school expertise delen in een lerend netwerk met andere scholen die een dergelijk beleid en een dergelijke onderwijspraktijk willen ontwikkelen.

Het decreet somt de opdrachten op die het expertisecentrum moet opnemen:

- de coaching, ondersteuning en coördinatie van de lerende netwerken die de ankerscholen opzetten met de deelnemende scholen. Deze opdracht houdt ten minste de volgende taken in: het opnemen van vragen en waar nodig het dispatchen ervan, en het organiseren van werkgroepen en meetings met de ankerscholen;
- het voorzien in intervisie en professionalisering voor de ankerscholen en scholen die deelnemen aan de lerende netwerken;
- het bieden van wetenschappelijke input aan de ankerscholen en de deelnemende scholen aan de lerende netwerken ter ondersteuning van het evidence based werken en het ter beschikking stellen van nieuwe wetenschappelijke inzichten op het gebied van onderwijs aan cognitief sterk functionerende leerlingen met vertaling ervan naar bruikbare materialen voor onderwijspraktijk;
- het wetenschappelijk onderbouwen van praktijken in ankerscholen en de deelnemende scholen aan de lerende netwerken en het verzekeren van de opvolging van de scholen op dit gebied;
- het ontwikkelen en valideren van nieuwe praktijken en materialen en het actueel houden van bestaande praktijken en materialen en het breed beschikbaar stellen ervan voor alle onderwijsactoren via deling op een online kennisplatform;
- het uitvoeren van onderzoek en reviewstudies en het formuleren van aanbevelingen voor onderwijsactoren over onderwijs aan cognitief sterk functionerende leerlingen binnen de context van een bredere leerlingpopulatie en binnen de context van een schoolbeleid in functie van die brede leerlingpopulatie;
- het fungeren als aanspreekpunt voor scholen, ouders, leerlingen, ondersteunende diensten, waaronder centra voor leerlingenbegeleiding, pedagogische begeleidingsdiensten en leersteuncentra, en andere relevante actoren met betrekking tot het onderwijs aan cognitief sterk functionerende leerlingen;
- het opnemen van de coördinatie, samen met de ankerscholen van de jaarlijkse rapportering over de uitvoering van de in paragraaf 2 en paragraaf 3 geformuleerde opdrachten;
- het jaarlijks indienen van een aanvraag met een planning en begroting voorafgaand aan de start van het schooljaar.

De Vlaamse Regering sluit een beheersovereenkomst af met het geselecteerde expertisecentrum. De beheersovereenkomst heeft maximaal een duurtijd van 5 schooljaren.

Scholen voor gewoon basisonderwijs en gewoon secundair onderwijs kunnen zich onder de volgende voorwaarden kandidaat stellen om een rol als ankerschool op te nemen:

- de school heeft een voortraject doorlopen als ankerschool of als deelnemende school aan een lerend netwerk in het kader van het project “Voorbeeldscholen ter ondersteuning van cognitief sterk functionerende leerlingen” met een looptijd van 1 november 2020 tot en met 31 oktober 2023 of heeft deelgenomen aan een lerend netwerk in het kader van het nieuwe project, dat start vanaf het schooljaar 2023-2024;
- de school toont aan al een wetenschappelijk onderbouwd beleid en een wetenschappelijk onderbouwde praktijk te hebben voor cognitief sterk functionerende leerlingen en engageert zich om met het expertisecentrum samen te werken om de schooleigen expertise te evalueren en verder te ontwikkelen;
- de school engageert zich om in te zetten op aspecten van de werking van de eigen school ten aanzien van cognitief sterk functionerende leerlingen, inclusief het versterken van het evidence based werken en dit binnen de context van de bredere leerlingpopulatie en het algemene beleid op leerlingenbegeleiding in de school;
- de school engageert zich om in te zetten voor de uitbouw van gedifferentieerde thematische lerende netwerken, werkgroepen en intervisie met de andere ankerscholen;

- de school engageert zich om als netwerkcoach en ondersteuner een lerend netwerk aan te sturen met ten minste 12 scholen om expertise over beleid en onderwijspraktijk voor cognitief sterk functionerende leerlingen te delen met andere scholen en deze scholen te ondersteunen bij de eigen professionalisering op het gebied van wetenschappelijke onderbouwing en het evidence based werken. Personeelsleden van ondersteunende diensten kunnen toegelaten worden tot deelname aan een lerend netwerk;
- de school is aanspreekpunt voor de deelnemende scholen in het lerend netwerk voor onder andere vragen over implementatie van praktijken en materialen, intervisie bij individuele casuïstiek, inzage in of uitlenen van materialen;
- de school is aanspreekpunt voor ondersteunende diensten, zoals centra voor leerlingenbegeleiding, pedagogische begeleidingsdiensten en leersteuncentra;
- de school draagt bij tot expertisedeling en professionaliseringsinitiatieven in samenwerking met het expertisecentrum;
- de school doet in samenwerking met andere ankerscholen en het expertisecentrum aan materiaalontwikkeling gebaseerd op wetenschappelijke inzichten;
- de school rapporteert, onder coördinatie van het expertisecentrum, jaarlijks over de uitvoering van de opdrachten;
- de school dient jaarlijks een aanvraag met een planning en begroting in voorafgaand aan de start van het schooljaar.

Het decreet geeft een delegatie aan Vlaamse Regering om elke vijf jaar een oproep te doen om het expertisecentrum en de 20 ankerscholen aan te duiden. Het decreet geeft een machtiging aan de Vlaamse Regering om de toekenning- en de uitbetalingsmodaliteiten van de financiële ondersteuning aan het expertisecentrum en de ankerscholen te bepalen.

9. Tenlasteneming van juridische kosten van schoolbesturen

Eén van de mogelijke actiepunten ter vermindering van de planlast voor onderwijsinstellingen is de aanpak van de juridisering. Onderwijsinstellingen worden vaak geconfronteerd met juridische betwistingen van hun beslissingen inzake deliberatie en tucht ten aanzien van leerlingen. Tegelijk is het wenselijk om de onderwijsinstellingen te ondersteunen bij de bescherming van hun personeelsleden tegen onrechtmatig gedrag.

Door dit decreet kunnen school- of centrumbesturen hun kosten voor deze procedures ten laste leggen van de Vlaamse Gemeenschap. Hierdoor kunnen schoolbesturen vermijden dat ze hiervoor hun werkingsmiddelen moeten aanspreken. Deze tenlasteneming is onderworpen aan voorwaarden:

- De school- of centrumbesturen uit het basisonderwijs, secundair onderwijs of deeltijds beroepssecundair onderwijs hebben de juridische kosten (met inbegrip van advocatenkosten en de betaalde rechtsplegingsvergoeding) gemaakt voor:
 - o Hun externe verdediging in rechte als verweerder van hun beslissingen inzake deliberaties en tucht over leerlingen waarbij zij optreden als verdedigende partij of
 - o Voor het in rechte optreden als eisende, benadeelde of burgerlijke partij tegen daders van onrechtmatig gedrag tegen hun personeelsleden
- Als een school- of centrumbestuur een beroep kan doen op een rechtsbijstandsverzekering is de tenlasteneming beperkt tot de kosten die niet door de rechtsbijstandsverzekering betaald werden; als een school- of centrumbestuur geen beroep kan doen op een rechtsbijstandsverzekering en in elk ander geval is de tenlasteneming beperkt tot maximaal

10.000 euro per aangevochten tucht- of deliberatiebeslissing of per procedure inzake onrechtmatig gedrag.

De tenlasteneming wordt aangevraagd bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap. Een aanvraag is enkel ontvankelijk als bij de aanvraag de gerechtelijke uitspraak en de financiële verantwoording is gevoegd. De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap kunnen de aanvrager om bijkomende informatie vragen om de ontvankelijkheid en gegrondheid van de aanvraag te beoordelen. De Vlaamse Regering beslist over de tenlasteneming bij elke aanvraag.

10. Extra werkingsbudget voor materiaalintensief studieaanbod in het secundair onderwijs

Voor het begrotingsjaar 2023 wordt een extra werkingsbudget van 10 miljoen euro voorzien voor materiaalintensief studieaanbod. Gezien vele materialen in kostprijs zijn gestegen, geeft dit extra werkingsbudget scholen de nodige ademruimte om praktijklessen te blijven vormgeven op een kwaliteitsvolle manier. Voor het extra werkingsbudget komen zowel scholen voor voltijds gewoon secundair onderwijs, scholen voor buitengewoon secundair onderwijs, centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en – enkel voor duale structuuronderdelen – de centra voor de vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen in aanmerking.

Bij de selectie van de structuuronderdelen die in aanmerking komen voor het extra werkingsbudget is opnieuw geopteerd voor een brede benadering van studierichtingen met een praktijkcomponent op school (waarbij gebruik wordt gemaakt van materiaal). Gezien energieintensief studieaanbod per definitie ook extra materiaalkosten met zich meebrengt, stemt de selectie van structuuronderdelen overeen met de selectie voor het hierboven vermeld werkingsbudget. Met materiaalintensieve structuuronderdelen wordt zo bedoeld:

- groep 1:
 - o alle niet-duale structuuronderdelen van de finaliteit arbeidsmarkt, behalve binnen het studiedomein taal en cultuur en het studiedomein economie en organisatie;
 - o alle niet-duale structuuronderdelen van de onderwijsvorm bso, behalve de studiegebieden toerisme, handel en maatschappelijke veiligheid;
 - o alle niet-duale structuuronderdelen van de opleidings-, kwalificatie- en integratiefase van opleidingsvorm 3 van het buitengewoon secundair onderwijs;
- groep 2:
 - o alle niet-duale structuuronderdelen van de dubbele finaliteit, behalve binnen het studiedomein economie en organisatie, het studiedomein maatschappij en welzijn, het studiedomein taal en cultuur en de niet-duale structuuronderdelen ballet, creatie en mode en fotografie binnen het studiedomein kunst en creatie;
 - o alle niet-duale structuuronderdelen binnen het studiegebied beeldende kunsten van de onderwijsvorm kso;
 - o alle niet-duale structuuronderdelen van de onderwijsvorm tso, behalve de studiegebieden handel, personenzorg, toerisme en maatschappelijke veiligheid;
- groep 3:
 - o alle duale structuuronderdelen, behalve binnen het studiedomein economie en organisatie, het studiegebied handel, het studiegebied personenzorg tso en het studiegebied toerisme;
 - o alle opleidingen binnen het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Een aantal studierichtingen van het gewoon secundair onderwijs wordt niet meegenomen omdat de theoretische component binnen dit studieaanbod substantieel is (bv. de doorstroomfinaliteit, het studiedomein taal en cultuur, de onderwijsvorm algemeen secundair onderwijs, de studierichtingen van de dubbele finaliteit in het studiedomein economie en organisatie en het studiedomein maatschappij en welzijn, het studiegebied handel en het studiegebied personenverzorg technisch secundair onderwijs, het onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers, ...). Ook in het buitengewoon secundair onderwijs worden opleidingsvormen 1 en 2 en de observatiefase van opleidingsvorm 3 niet meegenomen.

Een basisbedrag per gewogen regelmatige leerling wordt bekomen door het extra werkingsbudget te delen door het aantal gewogen regelmatige leerlingen op de teldatum voor de berekening van de werkingsbudgetten voor het schooljaar 2022-2023. De regelmatige leerlingen worden als volgt gewogen:

- de regelmatige leerlingen die ingeschreven zijn in structuuronderdelen uit de groep 1, worden gewogen aan factor 1;
- de regelmatige leerlingen die ingeschreven zijn in structuuronderdelen uit de groep 2, worden gewogen aan factor 0,75;
- de regelmatige leerlingen die ingeschreven zijn in structuuronderdelen uit de groep 3, worden gewogen aan factor 0,50.

Het extra werkingsbudget per school of centrum is het resultaat van de vermenigvuldiging van het basisbedrag per gewogen regelmatige leerling met het aantal gewogen regelmatige leerlingen in de school of het centrum op de reguliere teldatum voor de berekening van de werkingsbudgetten voor het schooljaar 2022-2023. Het extra werkingsbudget wordt aan de schoolbesturen uitbetaald uiterlijk op 31 oktober 2023.

11. Extra werkingsbudget digitalisering Centra voor Leerlingenbegeleiding

Vanaf het begrotingsjaar 2023 wordt jaarlijks per schooljaar, startend met het schooljaar 2023-2024, binnen de beschikbare begrotingskredieten een extra werkingsbudget van maximaal 1.000.000,00 euro toegekend aan de permanente ondersteuningscellen. Het werkingsbudget wordt toegekend aan de gefinancierde permanente ondersteuningscel, de gesubsidieerde vrije permanente ondersteuningscel, de permanente ondersteuningscel van de Onderwijsvereniging van Steden en Gemeenten en de permanente ondersteuningscel van het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen verrekend conform hun personeelsomkadering. Het extra werkingsbudget wordt netoverstijgend ingezet door alle permanente ondersteuningscellen samen.

De middelen worden ingezet voor netoverstijgende innovatieve digitaliseringsprojecten, met het oog op het kwaliteitsvol begeleiden van leerlingen, waaronder minstens:

- de ontwikkeling, het onderhoud en de implementatie van een online hulpverleningsaanbod door alle centra voor leerlingenbegeleiding;
- ontwikkeling, onderhoud en implementatie van een digitaal multidisciplinair dossier voor de leerling en de gegevensoverdracht vanuit het digitaal multidisciplinair dossier van de leerling;
- de ontwikkeling, het onderhoud en de implementatie van een laagdrempelig toegankelijk digitaal platform voor leerlingen, ouders, scholen, leersteuncentra en netwerkpartners.

Alle permanente ondersteuningscellen werken tegen 31 december 2023 netoverstijgend samen aan hun visie op digitalisering met doelstellingen die ze op korte en lange termijn willen bereiken en hoe ze deze doelstellingen op korte en langere termijn zullen realiseren. Hierbij worden ook de opdrachten

opgenomen, alsook de inzet van de middelen. De visie wordt door alle permanente ondersteuningcellen samen besproken met de bevoegde diensten van de Vlaamse Regering voor 31 januari 2024. Op het einde van elk schooljaar gaan alle permanente ondersteuningcellen samen in overleg met de bevoegde diensten van de Vlaamse Regering om te rapporteren over de realisatie van hun doelstellingen en de inzet van de middelen van het lopende schooljaar en de planning met inzet van de middelen voor het volgende schooljaar.

Het extra werkingsbudget wordt ten laatste in december van het lopende schooljaar uitbetaald. Vanaf het begrotingsjaar 2024 wordt het extra werkingsbudget van maximaal 1.000.000 euro geïndexeerd.

12. Extra werkingsbudget Centra voor Leerlingenbegeleiding

Vanaf het begrotingsjaar 2023 wordt jaarlijks per schooljaar, startend met het schooljaar 2023-2024, binnen de beschikbare begrotingskredieten een extra werkingsbudget van maximaal 7.562.000 euro toegekend aan de centra. Het extra werkingsbudget wordt onder de centra verdeeld op basis van hun aandeel in de nieuwe omkadering.

De middelen worden ingezet voor de versterking van leerlingenbegeleiding en laten de centra toe om:

- meer in de scholen aanwezig te zijn en hierbij extra in te zetten op het verhogen van het psychosociaal functioneren van de leerlingen;
- in te zetten op en mee te werken aan initiatieven inzake het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten en ongekwalificeerde uitstroom;
- onderling samen te werken rond de thema's.

Het extra werkingsbudget wordt ten laatste in december van het lopende schooljaar uitbetaald. Vanaf het begrotingsjaar 2024 wordt het extra werkingsbudget van maximaal 7.562.000 euro geïndexeerd.

13. Ondersteuning Duaal Leren door de regionale technologische centra (RTC's)

In het kader van de beheersovereenkomst met de Vlaamse Regering en binnen de beschikbare begrotingskredieten heeft een RTC recht op specifieke werkingstoelagen ter ondersteuning van het duaal leren. De specifieke werkingstoelagen worden geïndexeerd.

Deze specifieke werkingstoelagen worden per schooljaar per RTC. In afwijking hiervan gaat voor het schooljaar 2023-2024 de periode in op 1 oktober 2023.

Naast het actieplan maken de vijf RTC's samen voor de periode 1 oktober 2023 tot 31 augustus 2024 een actieplan op met de concrete stappen ter ondersteuning van het duaal leren, inclusief een financieel plan per RTC. Het actieplan is complementair aan de activiteiten van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren en de sectorale partnerschappen Duaal Leren. Het actieplan wordt voor advies voorgelegd aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren. De Vlaamse Regering bepaalt de toekennings-, rapporterings- en uitbetalingsmodaliteiten van de specifieke werkingstoelagen.

14. Bijkomende omkadering voor de afstemming tussen school, internaat en sportfederatie voor topsportleerlingen

Het decreet kent bijkomende omkadering toe aan de topsportscholen. Deze specifieke uren-leraar zijn bestemd voor de lokale versterking van de band tussen de school, het internaat en de trainers van de sportfederaties waarmee de topsportscholen samenwerken. Met deze specifieke uren-leraar kunnen topsportscholen een trajectbegeleider aanstellen die de drie partijen samenbrengt en zorgt voor een betere afstemming met betrekking tot de na te streven vaardigheden en attitudes die de leerlingen zowel in onderwijs, sport als op het internaat nodig hebben. Momenteel kunnen scholen een topsportcoördinator aanstellen als zij minstens 25 regelmatige leerlingen in een studierichting met de component “topsport” hebben ingeschreven.

Dit decreet bepaalt nu het volgende: aan elke school voor voltijds secundair onderwijs met ten minste één regelmatige leerling op de toepasbare teldatum in structuuronderdelen met in de benaming “topsport”, wordt een aantal specifieke uren-leraar toegekend onder de volgende modaliteiten:

- het aantal uren-leraar bedraagt 0,2 uren-leraar per regelmatige leerling vanaf de 26ste regelmatige leerling;
- indien het aantal regelmatige leerlingen lager ligt dan 25, bedraagt het aantal uren-leraar 0,85 uren-leraar per regelmatige leerling;
- het aantal toegekende uren-leraar bedraagt maximaal 22;

De specifieke uren-leraar worden ingericht onder de vorm van uren die geen lessen zijn, meer bepaald als bijzondere pedagogische taken. De desbetreffende uren worden niet verrekend bij toepassing van de bepaling dat maximum 3% van het aantal uren-leraar van een school gebruikt kan worden voor bijzondere pedagogische taken.

Scholen van hetzelfde schoolbestuur worden in deze als één school beschouwd. De specifieke uren-leraar worden in dat geval steeds toegekend aan de school die valt onder de toepassing van het gesloten topsportconvenant.

15. Verhoging van de nascholingsmiddelen voor de instellingen van het basisonderwijs en het secundair onderwijs in het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Het decreet verduidelijkt hier dat de middelen per begrotingsjaar worden toegekend, en met ingang vanaf begrotingsjaar 2024 toegekend, met uitzondering van het basis- en secundair onderwijs waarvoor ook het toe te kennen bedrag voor begrotingsjaar 2023 wordt vermeld. De verhoging van de nascholingsmiddelen voor de instellingen van het basisonderwijs en het secundair onderwijs gebeurt in 2 stappen. Het bedrag voor begrotingsjaar 2023 wijkt daarom af van het bedrag vanaf begrotingsjaar 2024.

Het correcte bedrag voor begrotingsjaar 2023 en het bedrag vanaf begrotingsjaar 2024 worden ingeschreven, voor de instellingen van het basisonderwijs. Er wordt gevraagd de verhoging van de nascholingsmiddelen prioritair in te zetten voor de professionalisering rond de leergebieden Nederlands en wiskunde. Daarbij kunnen voor beide leergebieden verschillende thema's aan bod komen: aanvankelijk lees- en/ of rekenonderwijs, taalintegratietrajecten, taalbaden, wiskunde- en/ of taaldidactiek,

Het correcte bedrag voor begrotingsjaar 2023 en het bedrag vanaf begrotingsjaar 2024 worden ingeschreven, voor de instellingen van het secundair onderwijs.

Protocol van het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap bij het voorontwerp van programmadecreet houdende bepalingen van de begrotingsaanpassing 2023

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap gaat akkoord met het voorontwerp van programmadecreet houdende bepalingen van de begrotingsaanpassing 2023. GO! is immers tevreden met de extra financiële middelen voor zijn scholen en centra.

Het GO! heeft wel enkele belangrijke opmerkingen.

1. Projectspecifieke DBFM en DBFM-Scholen van Vlaanderen

Bij artikels 16 en 17 uit GO! de bezorgdheid over de gevolgen ervan voor de concrete investeringsprojecten, alsook over de geldende bevoegdheden in deze. Het is immers de Raad van het GO! die krachtens het BDGO over belangrijke bevoegdheden inzake infrastructuurpinvesteringen beschikt. GO! vraagt minstens overleg met de Raad van het GO! over de uitvoering en gevolgen van deze artikels.

GO! gaat niet akkoord met de maatregel in artikel 19. Het Vlaams regeerakkoord bepaalt expliciet dat de bepalingen van ODII inzake infrastructuurmiddelen onverkort zullen toegepast worden, niet 'in principe' zoals nu in artikel 19 opgenomen. GO! vraagt dan ook de schrapping van dit artikel.

2. Ondersteuning van Duaal Leren door de regionale technologische centra

GO! is het niet eens met de rol die wordt voorzien voor de RTC's bij duaal leren. Het GO! stelt dat een extra partner voorzien, geen meerwaarde zal betekenen voor de verdere groei en uitbouw van duaal leren, noch nodig voor de ondersteuning van onze scholen en centra:

- De sectoren hebben deze opdracht al gekregen en worden hier ook voor betoelaagd via de sectorconvenanten. De meeste efficiënte samenwerking is de school rechtstreeks met het bedrijf, geholpen door de sectorfondsen;
- De RTC zijn opgericht om innovatie en samenwerking met de harde sector uit te bouwen. Duaal leren omvat ook de zachte sector. De RTC hebben hierin geen expertise. Daarenboven beperkt duaal leren zich niet enkel tot het secundair onderwijs maar bestaat ook binnen het volwassenenonderwijs. Dat laatste behoort ook niet tot de expertise van de RTC's;

GO! staat hierin niet alleen:

- Ook het VLOR-advies heeft zich unaniem uitgesproken over het feit dat de RTC's hierin geen rol te vervullen hebben;
- In de schoot van het Vlaams partnerschap duaal leren is ook geen draagvlak om de RTC's een rol te geven bij duaal leren. Dat standpunt werd ook ingenomen bij de oprichting van de Vlaamse Stuurgroep RTC.

3. Ondersteuningsbeleid voor cognitief sterk functionerende leerlingen

GO! schaart zich achter de expliciete aandacht voor cognitief sterk functionerende leerlingen. Toch heeft GO! bedenkingen bij de wijze waarop het ondersteuningsbeleid voor cognitief sterk

functionerende leerlingen wordt aangepakt in dit decreet (en waarvoor in het Regeerakkoord ook geen pleidooi wordt gehouden):

- Ten eerste gaat nog steeds over een beperkt aantal scholen waardoor de gelijke onderwijskansen van deze leerlingen niet overal gegarandeerd worden;
- Ten tweede zien we de noodzaak niet in om hiervoor systematisch een expertisecentrum te benutten. De creatie van dit expertisecentrum is de facto het creëren van een bijkomende ‘nevenstructuur’. Minstens had er overwogen kunnen worden om het project in te kantelen in een andere ‘nevenstructuur’ namelijk Leerpunt. GO! pleit er echter in de eerste plaats voor dat de pedagogische begeleidingsdiensten hierin hun rol kunnen opnemen; beschikbare middelen gaan in dat verband dan ook bij voorkeur naar een versterking van de pedagogische begeleidingsdiensten. GO! is immers van mening dat de creatie van “nevenstructuren” – gelet ook op het kostenplaatje – weinig meerwaarde hebben voor leerlingen en scholen. Het expertisecentrum, dat reeds in 2020 werd opgericht én het project dat toen startte met 13 scholen, wordt met deze maatregel in het programmadecreet verlengd zonder dat er zicht is op het structureel maken van beleid ten aanzien van cognitief sterk presterende leerlingen. Nochtans bevinden deze leerlingen zich niet enkel in de proefscholen, ook niet met deze uitbreiding. Vanuit onze bekommernis over gelijke onderwijskansen pleiten we dan ook voor structurele maatregelen die alle cognitief sterk functionerende leerlingen ten goede komen.

4. Het extra werkingsbudget voor bijkomende capaciteit voor leerlingen met een verslag

GO! vindt het positief dat extra werkingsmiddelen worden voorzien voor scholen die extra capaciteit creëren. Het valt daarbij op dat deze middelen geïndexeerd worden, wat GO! ertoe brengt om dit te vragen voor alle middelen in onderwijs.

Deze maatregel mag zich echter niet uitsluitend beperken tot de scholen zoals voorzien in artikel 20 punt 7° en 8°. Dit houdt een beperking in voor de scholen die niet beantwoorden aan deze criteria en toch een aangroei toelaten tussen de tellingsdata. De inspanning om deze leerlingen op te vangen is even groot als voor scholen die niet behoren tot een onderwijszone waarin zich een “officieel” capaciteitstekort stelt. De onderwijszones worden door de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks voor elk type apart geordend. Daarbij wordt rekening gehouden met ontbrekend of ontoereikend aanbod voor de types en combinatie van types en opleidingsvorm. De aan te wenden beschikbare data, die hiervoor noodzakelijk worden, zijn niet altijd gestoeld op objectieve criteria.

De bijkomende prioritering waarbij de scholen die een aanvraag indienen, op hun beurt gerangschikt worden op basis van het beoogde aantal bijkomende inschrijvingen in verhouding tot het absoluut tekort, vermeld in artikel 20 punt 7°, a), in de onderwijszone voor dat type, waarbij een school die meer extra inschrijvingen realiseert, gunstiger wordt gerangschikt dan een school die minder extra inschrijvingen realiseert, creëert een onzekerheid voor de scholen die in overcapaciteit gaan. Immers kent men deze factor niet op het moment dat scholen beslissen om bijkomende capaciteit voor leerlingen met een verslag te realiseren. Het eventueel niet honoreren van de aanvraag is nefast voor de scholen die een inspanning willen leveren en zal terugleiden tot capaciteitstekorten.

Bijkomende inschrijving tijdens schooljaar X voor de kleine types en type 3 ten opzichte van de tellingsdatum schooljaar X-1, zou telkenmale moeten gehonoreerd worden met extra omkadering. Pas dan zal het capaciteitstekort effectief kunnen weggewerkt worden.

